

ÖZET : Sıkıyönetim ilân edilen yerlerde, sıkıyönetim ilân ve faaliyetlerine ilişkin olmayarak işlenen suçlara ait davaların Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

ESAS NO : 1981/961
KARAR NO : 1981/607

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Satılmış Rahmet, Mehmet Yılmaz, Hasan Kayıkçı, Nevzat Tok, Ünal Cenik, Mehmet Ali Rahmet.

O L A Y : Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığı'nca 22.9.1980 günlü iddianamede,

1- Sanıklardan Satılmış Rahmet ile Mehmet Yılmaz'ın 24.9.1979 günü müşteri gibi bindikleri taksi şoförü Aytekin Çetinkaya'nın üçbin ikiyüz elli lirasını gasp ettikleri,

2- Satılmış Rahmet'in 26.9.1979 günü, kimliği belirlenemeyen arkadaşları ile Talatpaşa Pulvarındaki bir kuyumcu dükkanını soydukları,

3- Mehmet Yılmaz ve Hasan Kayıkçı'nın 26.9.1979 günü, komiser muavini Alişan Özkan'ın üçyüz lirasını gasp ettikleri,

4- Hasan Kayıkçı, Nevzat Tok ve Ünal Cenik'in halen kaçak Turgut Yalımlı ile birlikte 29.9.1979 günü emekli polis memuru Mehmet Kuşçuören'in tabancasını gasp ettikleri,

5- Bir kısım sanıkların 30.9.1979 günü iki şahıstan bin altıyüz lira para gasp ettikleri,

6- Nevzat Tok ve Ünal Cenik'in 13.10.1979 günü Mehmet Oğuz'un saati ile 15 lirasını gasp ettikleri,

Açıklanarak ve sanıkların, "Ülkücü Gençlik" diye tanımladıkları bazı kişilerin oluşturduğu tehdit gücü ve çevrede yarattıkları himaye ve güven duygusundan yararlanarak atılı suçları işledikleri belirtilerek, eylemlerine uyan Türk Ceza Yasası'nın 313/1-3-6., 315. ve 6136 sayılı Yasa'nın 13, Türk Ceza Yasası'nın 497/1-2. (suç adedi kadar) maddeleri uyarınca cezalandırılmaları istemiyle Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesine dava açılmıştır.

1- Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi, 12.11.1980 gününde, 1980/1714-367 sayı ile: Atılı suçların, politik ve ideolojik neden ve amaca dayalı olarak işlendiği hususunda hiçbir kanıt bulunmadığı, bu nedenle suçların sıkıyönetim ilân ve faaliyetlerine ilişkin olmadığı,

2- Ankara 5. Ağır Ceza Mahkemesi, 10.2.1981 gününde, 1981/37-23 sayı ile: İddianamede sanıkların ülkücü gençlik olarak tanımladıkları, sanıkların hazırlıkta ülkücü olduklarını söyledikleri, sanık Ünal Cenik'in bir olay sırasında mağdur, "senin siyasetin

nedir" diye sorduğu, yine bir soygun sırasında sanıklardan birisinin müştekiye "ulan komünistmişiniz" diye söylediğine göre, sanıkların eylemlerinin ideolojik amaçlı olduğu, kayumcu dükkanından yedi kilo altın gasp edildikten sonra sanıkların kendilerini bekleyen bir oto ile kaçtıkları, ele geçirilemeyen bu altınların bir örgüt yararına alınmış olabileceği,

Gerekçeleri ile mahkemelerinin görevsiz olduğuna karar vermişlerdir.

Böylece, Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi ile Ankara 5. Ağır Ceza Mahkemesi'nin kesinleşen görevsizlik kararları arasında, 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde belirlenen olumsuz görev uyumsuzluğu doğmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Ahmet H.Boyacıoğlu'nun Başkanlığında, Fethi Özduval, İsmail Oğuz, Şeref Tolungüç, Orhan Erdem, Y.İsmet Ayer ve Hasan Çelikkale'nin katılmaları ile yaptığı 19.10.1981 günlü toplantıda, geçici raportör Hüseyin Çakıroğlu'nun raporu ile dosyadaki belgeler, Cumhuriyet Başsavcılığı'nın Adli, Askeri Yargıtay Başsavcılığı'nın Askeri Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki düşünce yazıları okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Demir Akarsu'nun Adli Yargı yerinin görevli olduğu biçimindeki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Sanıklara atılı suçlar, Ankara İli'nde 26.12.1978 günü ilân edilen sıkıyönetimden sonra 24.9.1979-13.10.1979 günlerinde işlenmiştir.

Davanın sıkıyönetim askeri mahkemesinde görülebilmesi, 1402 sayılı Yasa'nın 15. maddesinde belirlendiği üzere suçların, sıkıyönetim ilân ve faaliyetlerine ilişkin olarak işlenmesi koşuluna bağlıdır. Sanıkların bir bölüğü, ülkücü görüşü benimsediklerini, paraları olmadığını, kişisel gereksinmelerini karşılamak amacı ile suçları işlediklerini ve paraları bölüştüklerini hazırlık soruşturmasında söylemişlerse de, sanıkların, sıkıyönetim askeri mahkemelerinde davaları olan herhangi bir örgüt mensubu oldukları, örgüt adına ve örgüt amacı doğrultusunda suçları işledikleri hususunda dosyada kanıt bulunmadığına göre, 1/1 sayılı ilke kararı karşısında suçlarının, güncel zabıta olayı niteliğinde kaldığı, sıkıyönetim ilân ve faaliyetlerine ilişkin suçlar niteliğinde bulunmadığı kabul edilerek davanın Adli Yargı yerinde görülmesine karar vermek gerekir.

ESAS NO : 1981/961

Sahife -3-

KARAR NO : 1981/607

Bu nedenle, Ankara 5. Ağır Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

SONUÇ : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle Ankara 5. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 10.2.1981 günlü, 1981/37-23 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 19.10.1981 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

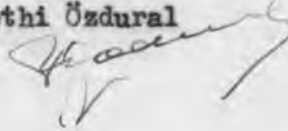
Başkan

Almet H.Boyacıoğlu

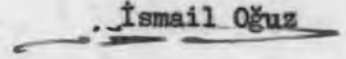
Üye

Fethi Üzdural

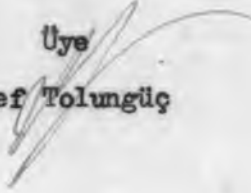
Üye

İsmail Oğuz

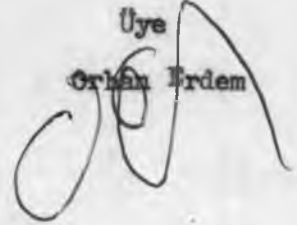
Üye

Şeref Tolungüç

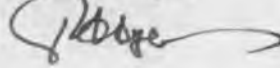
Üye

Orhan Erdem

Üye

Y.İsmet Ayer

Üye

Hasan Çelikkale

R/T